
GRK Infra Oy käytöstä poistuneen turvetuotantoalueen kasvuolosuhteiden kehittämiseen annetun ympäristölupapäätöksen (YMPJAOST 17.5.2022 § 15) muuttaminen

YMPJAOST 20.12.2022 § 35
393/11.01.00/2022

Asia

Ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen hakemus ympäristöluvan muuttamiseksi

Hakija

GRK Infra Oyj
Jaakonkatu 2
01620 VANTAA
y-tunnus: 0533768-1
Yhteyshenkilöt: Henna Välikangas 044 256 9917 ja Tinja Harjunen 040 542 8712

Laitos ja sen sijainti

GRK Infra Oy:lle on myönnetty YMPJAOST 17.5.2022 § 15 lupa teollisuuden sivutuotteiden ja jätteiden, lannoitevalmisteiden, maanparannusaineiden ja muiden uusiomaa-aineksen valmistukseen tarvittavien materiaalien vastaanottoon, käsittelyyn, varastointiin ja käyttöön Punkalaitumen kunnan Isosuolla kiinteistöllä Lyly 619-416-2-164. Voimassa olevaan ympäristölupaa haetaan muutosta lupamääräksiin 1 ja 13. Muilta osin lupaan ei haeta muutosta.

Luvan hakemisen peruste

Laitos on lupavelvollinen ympäristönsuojelulain 27 §:n ensimmäisen momentin ja liitteen 1, taulukon 2, kohdan 13 f) mukaan.

Toimivaltainen viranomainen

Toimivaltainen viranomainen on ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 1 momentin 12 b) ja f) -kohdan mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluvi-ranomaisen, jona toimii Sastamalan kaupungin yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Asian vireilletulo

Hakemus ympäristöluvan muuttamiseksi on tullut vireille 30.8.2022. Sitä on täydennetty 4.11.2022 ja 14.11.2022.

Toimintaa koskevat luvat

Toiminnalla on Sastamalan kaupungin yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaoston 17.5.2022 § 15 myöntämä ympäristölupa. Aiemmin hakija on toiminut alueella

koetoimintaluvalla, viranhaltijapäätökset 27.11.2018 § 60 ja 9.10.2020 § 51. Koetoimintalupa on päättynyt 30.6.2022.

Haettu muutos ympäristölupaan

Hakija hakee muutosta voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksiin 1 ja 13. Lupamääräyksessä 1 on määritelty materiaalit, joita toiminnassa saa ottaa vastaan ja niiden enimmäismäärät toiminnan aikana, sekä kerralla varastoivat enimmäismäärät. Lupamääräys 13 koskee varastoitavien tuhkien peittämistä. Lupamääräyksessä tuhkat on määrätty varastoimaan peitettyinä.

Materiaalien vastaanotettavat kokonaismäärät on esitetty alkuperäisessä ympäristölupahakemuksessa. Ensimmäisen luokan jätteiden vastaanottomäärä ei ylitä 20 000 t/a, toisen luokan jätteiden vastaanottomäärä ei ylitä 50 000 t/a. Täydennyksenä toimitetun taulukon kokonaismäärä on tarkoittanut yhden toimintavuoden aikana vastaanotettavaa keskimääräisiä kokonaismäärää arviota, ei koko toiminnan aikana vastaanotettavaa määrää. Keskimääräisiä arvioita on myös arvioitu uudelleen taulukoissa.

Alueella aiemmin tapahtuneen koetoiminnan perusteella voidaan todeta, että vastaanotettavat tuhkat aiheuttavat pölyämistä kuorman purkamisvaiheessa, tuhkien ollessa kasalla pölyäminen on vähäisempää ja rajoittuu toiminta-alueelle. Sateella pölyämistä ei tapahdu kosteuden sitoessa pölyävän aineksen ilmasta. Toiminta-alue rajautuu metsäalueisiin, eikä lähistöllä ole asutusta jolle pölyäminen voisi aiheuttaa häiriötä.

Tuhkakuormat saapuvat alueelle yksilavaisina kuljetuksina epäsäännöllisin väliajoin. Urakoitsija valvoo kuormien vastaanottoa ja saapuu paikalle tekemään varsinaisen jalostustyön, kun materiaalia on kasalla tarpeeksi paljon.

Hakija esittää, että lupamääräys 1 muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Toiminta-alueelle saa vastaanottaa toiminta-aikana ja siellä saa varastoida kerralla seuraavassa taulukossa esitetyt enimmäismäärät:

Materiaalit, joiden vastaanotto- ja käsittelymäärä on alle 20 000 tonnia vuodessa

Materiaalit	Jätekoodi tai tuoteseloste	Keskimääräinen arvio kokonaismäärästä, tonnia/vuosi	Max varastointimäärä, tonnia
Lannoitevalmisteet, kuten mädätysjäännös	Tuoteseloste	0-5000	2500
Maataloudessa, puutarhataloudessa ja metsätaloudessa syntyvät jätteet	02 01 06 02 01 07 02 01 03	0-1000	500

Jätehuoltolaitoksissa ja jäteveden puhdistuksessa syntyvät jätteet	19 01 12 19 01 19 19 03 05 19 03 07 19 06 03 19 06 04 19 06 05 19 06 06 19 06 99 19 08 02 19 08 12 19 12 09 19 12 12	0-2500	250
Puutarha ja puustojätteet (biohajoavat jätteet)	20 02 01	0-5000	2500
Puu- ja paperiteollisuuden jätteet	03 01 01 03 01 05 03 03 01 03 03 05 03 03 09 03 03 10 03 03 11 03 03 99	0-5000	2500
Energiateollisuuden tuhkat ja kuonat	10 01 01 10 01 03 10 01 05 10 01 15	0-10000	5000
Valimojätteet	10 09 08 10 09 12 10 10 08 10 10 12	0-2000	1000
Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet	17 08 02 17 09 04	0-2000	1000

Materiaalit, joiden vastaanotto ja käsittelymäärä on alle 50 000 tonnia vuodessa.

Materiaalit	Jätekoodi tai tuoteseloste	Keskimääräinen arvio kokonaismäärästä tonnia/vuosi	Max varastointimäärä, tonnia
Betonijäte ja betoniliete	10 13 14	0-5000	2000
Maa- ja kiviainekset, ylijäämaat	17 05 04 17 05 06 17 05 08 20 02 02	0-5000	2000

Taulukoissa esitetyt jätekohtaiset määräarviot voivat vaihdella vuosittain. Maa-, puutarha- ja metsätalouden jätteiden, jätehuoltolaitoksissa ja jäteveden puhdistuksessa syntyvien jätteiden, puu- ja paperiteollisuuden jätteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä energiateollisuuden tukkien ja kuonien

yhteenlaskettu määrä ei saa kuitenkaan vuosittain ylittää 20 000 t/a. Taulukossa 2 esitetyt määrääarviot voivat vaihdella. Betonijätteen ja ylijäämämaiden yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää vuosittain 50 000 t/a. Jätteiden varastointi kuuluu mukaan käsittelytoimintoihin.

Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole tässä ympäristöluvassa sallittu, on jäte viipymättä toimitettava laitokseen, jonka ympäristöluvassa kyseisen jätteen vastaanotto on hyväksytty tai jäte on palautettava sen haltijalle. Jos seurannassa todetaan, ettei jokin jätetae sovellu hyödynnettäväksi tai sillä ei seurannan perusteella saavuteta toivottuja ominaisuuksia, tulee kyseisen jätteen käyttö lopettaa ja jätteet toimittaa vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä niitä. (YSL 6, 58 §, Jätel 29 §, JäteA 22§)

Hakija esittää, että lupamääräys 13 muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Tuhat on vastaanotettava ja varastoitava alueella niin että pölyämisen aiheuttama haitta on mahdollisimman vähäistä esim. muiden materiaalien varastokasojen sijoittelulla, väliaikaisten vallien rakentamisella ja sääolosuhteita hyödyntämällä.

Perustelut haetuille muutoksille

Hakija esittää perusteluna lupamääräyksen 1 muutokselle, että täydennyksenä toimitetun taulukon kokonaismäärä on tarkoittanut yhden toimintavuoden aikana vastaanotettavaa kokonaismäärää arviota, ei koko toiminnan aikana vastaanotettavaa määrää. Liian pienet käyttömäärät eivät ole projektin tavoitteiden mukaista ja tekevät alueella toiminnan kannattamattomaksi.

Hakemuksessa taulukossa 1 on esitetty materiaaliikohtaiset käyttötarkoitukset ja kokonaismääräarvio kyseiseen käyttötarkoitukseen. Muutosehdotetussa lupamääräyksessä esitetyt materiaaliikohtaiset keskimääräiset vuosittaiset määrääarviot (t/a) perustuvat näihin esitettyihin käyttötarkoituksen mukaisiin kokonaismääräarvioihin.

Tarkkoja määriä vuosittain vastaanotettaville materiaaleille on vaikea asettaa toiminnan luonteen takia. Vuosittaiset vaihtelut eri materiaalien vastaanotolle voivat olla merkittäviä, sillä materiaalien saatavuus vaihtelee vuosittain esimerkiksi eri materiaalitoimittajien tuotantomäärien ja varastojen mukaisesti. Saatavien materiaalien vaihtelevien määrien takia tarkat vuosittaiset materiaaliikohtaiset rajoitukset saattavat jopa estää kokonaan tietyn materiaalien vastaanottamisen ja näin ollen hidastaa projektin loppuun saattamista merkittävästi. Tämän vuoksi toiminnan harjoittaja esittää, että vuosittaiset määrääarviot rajoitetaan tiettyjen materiaalien osalta alle 20 000 t/a ja 50 000 t/a, kuten ehdotuksessa on esitetty.

Toiminnanharjoittajan ja ympäristön kannalta on suotavaa, että projekti saatetaan loppuun mahdollisimman optimaalisessa aikataulussa. Tavoiteaikataulu on alle 5 vuotta.

Lupamääräyksen 13 muuttamisen perusteluiksi hakija esittää, että tuhkakuormat saapuvat alueelle yksilavaisina kuljetuksina epäsäännöllisin väliajoin. Urakoitsija saapuu paikalle tekemään kasvualustasekoitukset, kun materiaalia on kasalla tarpeeksi paljon jotta kaluston siirto alueelle ja pois alueelta on taloudellisesti kannattavaa. Kasojen peittäminen aiheuttaa kohtuutonta työtä ja kustannuksia ottaen huomioon peittämisen vaikutukset.

Toiminnanharjoittaja työstää tuhkalla useissa ei toimipisteissään, joissa varastoitavia tuhkia ei myöskään peitetä kun tehdään mittavia maanrakennustöitä tai tuhkalannoitteita. Tuhkien peitto on yleisesti todettu olevan tarpeen mikäli tuhkia varastoidaan pitempiä aikoja tai ne pölyävät kohtuuttomasti ja aiheuttavat häiriötä esimerkiksi lähimmälle asutukselle. Tässä toiminta-alueella ei ole häiriintyviä kohteita lähellä.

Lisäksi saapuva tuhka voi olla vielä lämmintä, joten sen välitön peittäminen on riski paloturvallisuudelle.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti kuuluttamalla 6.9.-13.10.2022 Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan sähköisillä ilmoitustauluilla ja Sastamalan seudun so-siaali- ja terveystalouden internet-sivuilla. Asiakirjat ovat olleet julkisesti nähtävillä kuulutusajan sivuilla sotesi.fi. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Punkalaitumen Sanomissa 8.9.2022. Lisäksi hakemuksesta on erikseen tiedotettu tiedossa oleville asianosaisille.

Muistutukset

Kuulutusaikana hakemuksesta jätettiin 1 muistutus.

Muistutuksessa todetaan, että muutoshakemus tarkoittaa, että kyse on suurista vuotuisista jätemääristä. Vuotuiset jätemäärät voivat hankkeen kestoajaksi 2022-2030 toistua 9 vuotena ja nousta $9 \times 20\,000 \text{ t/a} = 180\,000$ tonniin pääosin orgaanista ja $9 \times 50\,000 \text{ t/a} = 450\,000$ tonniin pääosin epäorgaanista jätettä, yhteensä 630 000 tonniin. Kyseessä on Suomen oloissa mittava kaatopaikka, jonka suunniteltu hankealue 14.1.2021 lupa-hakemuksen mukaan 32,9 ha ja nykyinen vuokra-alue 4,4 ha.

Jos 630 000 tonnia jätettä sijoitetaan koko suunnitellulle 32,9 ha pinta-alalle, sen määrä on keskimäärin 1,9 tonnia neliömetrille. Nykyiselle 4,4 ha kokoiselle vuokra-alueella sijoitettu jätteen määrä olisi 14,3 tonnia neliömetrille, mikä suomalla aiheuttaa maanpinnan kohoamista viereisille alueille, jolloin vaikutus ei rajoitu pohjavesiin, vaan myös pintavesien poistuminen voi vaikeutua tai estyä.

Muistutuksen tekijän omistaman tilan laskuajat on kuvattu muistutuksen liitteenä olevassa karttakopiossa punaisella. Ojat kulkevat 835 m matkalla hankealueen rajalla tuoden pintavedet noin

60 ha valuma-alueelta. Näiden ojien rinnalle on turpeennostoalueelle kaivettu erilliset, kartalla sinisellä merkityt ojat. Rinnakkaisten ojien väliset, arviolta 10 m levyiset kaistat saattavat olla riittävät turvaamaan laskuojien toiminnan edellyttäen, että jätemassojen sijoittamista kaistoille rajoitetaan.

Muistutuksessa pyydetään lupaehtoihin lisättäväksi rajoitus, että kartassa kuvattujen rinnakkaisten ojien välisille kaistoille saa sijoittaa jätteitä korkeintaan 200 kg/m eikä lainkaan 2 m lähemmäksi punaisella merkityn ojan reunaa.

Vastine muistutukseen

GRK Infra Oyj on 4.11.2022 toimittamassaan vastineessa kommentoinut hakemuksesta tehtyä muistutusta seuraavasti:

Vuosittaiset vastaanottomäärät eivät tarkoita sitä, että 9 vuonna peräkkäin otetaan vastaan 70 000 t materiaalia. Kokonaismääräarvio hyödynnettäville jätteille ja lannoitevalmisteille on sama kuin edellisessä hakemuksessa: 84 000 t. Voimassa oleva ympäristölupa sallii hyödynnettäväksi esitettyjä jätteitä ja lannoitevalmisteita yhteensä 32 000 t.

Lupaun haetaan muutosta, jotta koko hankealueen (n. 30 ha) kasvuolosuhteita saadaan parannettua hakemuksessa esitetyn mukaisesti.

Kokonaismääräarvion ollessa 84 000 t, valmistetun kasvualustaa parantavan seoksen menekki on n. 0,1–0,5 t/m². [1t seosta on vastaa arviolta 1 m³] Enimmillään on esitetty vaihtoehtoa, jossa kerrospaksuus on 1 m.

Vesien tilaa seurataan koko hankkeen ajan. Tarvittaessa suunnitelmia vesienjohtamisjärjestelyiden suhteen päivitetään.

Lupa-alueella suojakaistat ja kasvualustan parantaminen tehdään suunnitelmallisesti koko alueelle, joten toiminnan vaikutusta tarkastellaan kokonaisuutena. Sarkaojien väliin on suunniteltu jätettäväksi n. 1–2 m levyiset suojakaistat. Toiminnasta ei aiheudu sellaista seurausta, että yksittäistä rajoittavaa määräystä tulisi antaa, ympäristöluvassa on annettu tarpeelliset määräykset toiminnalle mahdollisten ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Lausunnot

Ympäristöluvan muutoshakemuksesta pyydettiin lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Punkalaitumen kunnan terveydensuojeluviranomaiselta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto PIRELY/11864/2020 5/6 14.10.2022 (korjaus 18.10.2022):

Pirkanmaan ELY-keskus on tutustunut ympäristöluvan muutoshakemuksen asiakirjoihin. Lisäksi Pirkanmaan ELY-

keskuksen edustajat ovat käyneet tutustumassa GRK Suomi Oy:n toimintaan Isosuon alueella samassa yhteydessä, kun alueella on tehty Neova Oy:n turvetuotantoalueen lohkon 4 lopetustarkastus.

Hakemusasiakirjojen ja tehdyn tutustumiskäynnin perusteella Pirkanmaan ELY-keskus toteaa seuraavaa:

Tutustumiskäynnillä havaitut asiat

Tutustumiskäynnin perusteella osalla GRK Suomi Oy:n toimialueesta kasvittuminen oli jo lähtenyt käyntiin, mutta osa alueesta oli vielä kasvittumatta. GRK Suomi Oy kertoi tarkastuksella, että osa kasvittumaan lähteneistä alueista on tarkoitus muokata vielä uudelleen ja lisätä sinne jätejakeita.

Tarkastuksen aikaan alueella oli varastoituna useita erilaisia jätekasvoja, joista osa oli aidatun alueen sisäpuolella ja osa ulkopuolella. Tuhkat olivat varastoituna peittämättöminä ja osa niistä oli vielä lämpimiä. Lisäksi alueella varastoituna oli eloperäistä ja osin kompostoitunutta jätettä sisältäviä kasvoja, joiden seassa oli paikoin muovia. Osalle vanhaa turvetuotantoaluetta oli sekoitettu turpeen sekaan alitetta, joka sisälsi kiviaineksen lisäksi muun muassa lasia ja muovia. Lisäksi osalle alaa oli sekoitettu turpeen joukkoon mineraalivillaa. GRK Suomi Oy:n mukaan jätteitä on tarkoitus levittää ja sekoittaa turpeeseen alueella oleviin sarkaojiin asti.

Jätteiden vastaanottomäärien muutos

GRK Suomi Oy on ympäristölupaa edeltäneessä koetoiminnassaan tutkinut kolmea vaihtoehtoista menetelmää, joiden avulla käytöstä poistetun turvetuotantoalueen kasvuolosuhteita voitaisiin parantaa. Nämä menetelmät käsittävät a) olemassa olevan maaperän lannoittamisen, b) olemassa olevan maaperän parantamisen jätejakeiden avulla ja c) uusiomaa-aineksen valmistuksen jätejakeista ja sen levittämisen vanhan turvetuotantoalueen pinnalle uudeksi maaperäksi.

Ympäristöluvan muutoshakemuksen liitteenä olevassa riskinarvioinnissa on esitetty karkea arvio siitä, mikä olisi tarvittavien jätteiden määrä kussakin menetelmässä. Arvioinnin mukaan pienin määrä jätettä (0,01–0,2 m³/m²) käytettäisiin vaihtoehdossa, jossa kasvuolosuhteita parannettaisiin lannoittamalla ja suurin määrä jätettä (0,5–1 m³/m²) silloin, kun alueelle perustettaisiin kokonaan uusi kasvukerros jätemateriaaleja hyödyntäen. GRK Suomi Oy:n muutoshakemuksessa esittämät vuosittaiset jätemäärät perustuvat laskelmiin, joissa turvetuotantoalueen kasvuolosuhteita parannettaisiin menetelmän b) mukaisesti jätejakeita hyödyntäen.

GRK Suomi Oy:n on tarkoitus harjoittaa vanhalla turvetuotantoalueella toimintaa vuoteen 2030 asti. GRK Suomi Oy hakee vastaanotettavien jätemäärien osalta lupaan muutosta siten, että koko toiminta-ajalle myönnettyjen jätteiden vastaanottomäärien (betonijäte ja maa- ja kiviainekset alle 50 000 tonnia sekä muut luvanmukaiset jätejakeet alle 20 000 t) sijaan luvassa asetettaisiin

jätteille vuosittaiset enimmäisvastaanottomäärät, jotka olisivat samat kuin aiemmin koko toiminta-aikana vastaanotettavalle jätteelle asetettu määrä. Edellä mainittu tarkoittaisi sitä, että alueelle olisi siten mahdollista vastaanottaa noin seitsenkertainen määrä jätettä alkuperäiseen lupaan verrattuna.

Tutustumiskäynnin ja muutoshakemuksen tietojen perusteella Pirkanmaan ELY-keskus toteaa, että niiden perusteella on haastavaa arvioida sitä, perustuvatko muutoshakemuksessa esitetyt uudet jätemäärät todelliseen tarpeeseen ja onko kyse näin ollen aidosti jätteiden hyödyntämisestä vai osin jätteiden loppusijoittamisesta. Sen arvioimiseksi muutoshakemusta tulisi täydentää suunnitelmalla, jossa olisi esitetty yksityiskohtaisesti vähintään seuraavat asiat:

- alueen nykytila (jo kasvittumaan lähteneiden alueiden ja vielä kasvittomien alueiden pinta-alat),
- millä alueilla jätteitä on jo hyödynnetty,
- millä alueilla kasvuolosuhteita olisi vielä tarpeen parantaa lannoittamalla ja millä aloilla tarvittaisiin muita toimenpiteitä kasvittumisen edistämiseksi.
- Lisäksi tulisi kuvata se, kuinka paksua turvekerrosta alueella on tarpeen muokata ja minkä syvyiseen kerrokseen jätteitä lisättäisiin kasvuolosuhteiden parantamiseksi.
- Jättemäärien arvioinnin suhteen olisi tarpeen tietää myös se, kuinka suuri osuus alueelle tuoduista jätteistä on tarkoitus toimittaa alueelta eteenpäin ja kuinka suuri osuus hyödyntää paikan päällä.
- Lisäksi tulisi tietää se, onko kasvuolosuhteiden parantamisen jälkeen alueelta tarkoitus kaivaa osa parannetusta kasvukerroksesta pois ja toimittaa se muualla hyödynnettäväksi vai jätetäänkö se kokonaisuudessaan alueelle.

Muutoshakemusta tulisi myös täydentää koetoiminnan aikaisten tutkimusten tiedoilla, jotta lupaviranomainen pystyisi aidosti arvioimaan esitettyjen menetelmien ja jätejakeiden soveltuvuutta kasvuolosuhteiden parantamiseen sekä arvioimaan sitä, vastaako alueella nyt harjoitettu toiminta kaikilta osin lupaa.

Hakemusasiakirjojen perusteella toiminnan loputtua vanha turvetuotantoalue olisi tarkoitus metsittää ja jätejakeiden avulla parannettu kasvualusta vastaisi hakemuksessa kuvatun mukaisesti ominaisuuksiltaan humus- tai multaperäistä maaperää.

Tutustumiskäynnin perusteella turvetuotantoalueen kasvuolosuhteiden parantamiseen on käytetty myös jätejakeita, jotka ovat huonosti maatuivia tai maatumattomia, kuten mineraalivillaa ja lasia. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että vanhoilla turvetuotantoalueilla pyrkimyksenä on se, että lopettamistoimilla saatettaisiin alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tai sellaiseen tilaan, että se soveltuisi kaavassa osoitettuun maankäyttöön. Hakemusasiakirjojen mukaan vanha turvetuotantoalue on suunniteltu tulevaisuudessa otettavan metsätaloudeksi. Edellä mainitun vuoksi Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että kasvuolosuhteiden parantamisessa tulisi siis käyttää sellaisia jätejakeita, joilla aikaansaadaan metsän kasvua edistävä ja

ominaisuuksiltaan tavanomaiseen humusmaahan rinnastettava kasvualueesta tai maaperä.

Mikäli alueella halutaan kokeilla luvassa sallittuja jätejakeita, joiden soveltavuudesta kasvuolosuhteiden parantamiseen ei ole varmuutta, tulisi tämä lähtökohtaisesti toteuttaa pienillä koealoilla, joista jäte olisi helposti poistettavissa, mikäli tutkimuksissa todetaan, ettei se sovellu ominaisuuksiensa vuoksi kasvuolosuhteiden parantamiseen. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että jätteiden hyödyntämisessä tulisi kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että jätteitä hyödynnettäisiin lähtökohtaisesti siten, etteivät ne joutuisi tekemiseen alueen pohjajätteen tai orsivesien kanssa, mikä voisi lisätä jätteissä olevien haitta-aineiden liukenemista ja kulkeutumista vesien mukana ympäristöön. Samoinjätteiden hyödyntämisessä tulisi huomioida se, että hyödyntämistä ei tehtäisi sarkaojiin asti, vaan hyödyntämisalueiden ja ojien väliin jätettäisiin suojakaistat, jotka vähentäisivät jätteiden ja niiden sisältämien haitta-aineiden kulkeutumista ojavesiin ja ojavesien mukana.

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kestävässä kiertotaloustoiminnassa tulee huomioida se, että jätteiden hyödyntäminen on suunnitelmallista ja jätteitä hyödynnetään vain sen verran kuin on tarpeen toivottujen ominaisuuksien aikaansaamiseksi. Esimerkiksi kasvuolosuhteiden parantamisen tapauksessa tulisi etukäteen tarkasti arvioida se, mitkä tekijät vanhalla turvetuotantoalueella ovat kasvua rajoittavia tekijöitä (esimerkiksi happamuus ja ravinteisuus) ja sen perusteella tehdä suunnitelma siitä, millaisilla jätejakeilla ja jättemäärillä saataisiin materiaalitehokkaimmin ja pienimmillä haitallisilla ympäristövaikutuksilla parannettua kasvuolosuhteita siten, että alue lähtisi kasvittumaan ja se pystyttäisiin aikanaan ottamaan takaisin suunniteltuun metsätaloudeksi. Jotta kyse olisi aidosti kestävästä kiertotaloudesta tulisi toiminnassa huomioida myös alueen tuleva käyttö ja käyttäjät siten, ettei kasvuolosuhteiden parantaminen jätejakeiden avulla aiheuta haittoja tai riskejä alueen tuleville käyttäjille ja suunnitellulle maankäytölle.

Tuhkan varastointi peittämättömänä

Ympäristöluvan muutoshakemuksen liitteenä olevaa riskinarviointia on päivitetty siten, että siinä on kuvattu myös tuhkien varastointia ja arvioitu sen mahdollisia ympäristöriskejä. Päivitetyn riskinarvioinnin mukaan tuhkan varastoinnista ei aiheudu riskiä ympäristölle.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että riskinarvioinnin perusteella tuhka voidaan varastoida alueella peittämättömänä edellyttäen, että tuhkat ovat jo valmiiksi ikäännytettyjä ja täyttävät haitta-aineiden liukoisuuksien osalta ympäristöluvan mukaiset ja riskinarvioinnin lähtötietoina olleet raja-arvot. Mikäli tuhkia on tarpeen ikäännyttää alueella, tulisi ikäännyttäminen tehdä lähtökohtaisesti erikseen osoitetulla, päällystetyllä varastointialueella, josta vedet saadaan kerättyä hallitusti talteen. Pirkanmaan ELY-keskus katsoo lisäksi, että tuhkien välivarastoinnin ennen hyödyntämistä tulisi olla mahdollisimman lyhytaikaista ja sen tulisi tapahtua

varastointialueella, josta vedet kerätään tai johdetaan hallitusti. Tällöin tuhkien varastoinnin mahdollisia ympäristövaikutuksia olisi mahdollista seurata vesitarkkailun avulla.

Mikäli tarkkailun perusteella tuhkien peittämättä varastoinnista aiheutuu selkeää lisäkuormitusta, olisi valvontaviranomaisen tässä tapauksessa mahdollista edellyttää tuhkien peittämistä tai muita lisätoimenpiteitä kuormituksen vähentämiseksi.

Alueella tehdyn käynnin perusteella Pirkanmaan ELY-keskus tuo esille myös lämpimien tuhkien välivarastointiin mahdollisesti liittyvän tulipaloriskin. Etenkin kuivina aikoina on tarpeen kiinnittää huomiota siihen, ettei tuhkien varastointi lisää vanhalla turvetuotantoalueella tulipalon riskiä.

Punkalaitumen kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 24.10.2022:

Terveydensuojeluviranomainen esittää lausuntonaan lupamääräysten muutosehdotuksista seuraavaa:
Tuhkan varastokasojen peittämättä jättäminen ei saa aiheuttaa pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä naapurustolle pölyhaittaa.

Vastine annettuihin lausuntoihin

GRK Infra Oyj on 4.11.2022 toimittamassaan vastineessa kommentoinut Pirkanmaan ELY-keskuksen lausuntoa seuraavasti:

Tarkennuksena, että kokonaismääräarvio hyödynnettävistä jätteistä ja lannoitevalmisteista on edelleen sama kuin edellisessä lupahakemuksessa: 84 000 t. Voimassa oleva ympäristölupa sallii hyödynnettäväksi jätteitä yhteensä 32 000 t.

Riskiarvioinnissa on kerrottu, että hyötykäyttö vaihtelee 0,01-1m³/m². Käyttömäärät riippuvat siitä, onko valmistettujen tuotteiden käyttö lannoite-, maanparannus- tai kasvualusta käyttöä. Enimmillään on esitetty vaihtoehtoa, jossa kerrospaksuus on 1 m. Näissä mateiraalien kerrospaksuuksissa materiaali vastaa ominaisuuksiltaan maa-aineksia tai lannoitevalmistelain laatuvaatimukset täyttäviä kasvualustamateriaaleja.

Alueen nykyistä maanpintaa ei tulla yleisesti korottamaan nykytilanteesta. Ainoastaan paksumpia kerrospaksuuksia (1 m) käytetään kohdissa, joissa se on tarpeen esimerkiksi pinnan muotojen ja pohjamaan laadun perusteella.

ELY-keskuksen lausunnon perusteella on laadittu tarkentava lisäys suunnitelmiin (jätteiden todellinen tarve, alueen nykytila ja kasvittuminen, jo hyödynnetyt jätteet sekä alueet, joilla kasvuolosuhteita on vielä tarpeen parantaa).

Koetoiminnan tulokset ja loppuraportti on toimitettu valvovalle viranomaiselle. Tutkimuksesta saadut tiedot on osittain esitetty luottamukselliseksi. Koetoiminnan tarkoitus on ollut testata mittavasti

eri materiaaliyhdistelmiä ja valita koetoiminnasta parhaat toimintatavat ja laadunvarmistusmenetelmät tulevaan toimintaan.

Turvetuotanto alue metsitetään toiminnan yhteydessä aina heti kun kasvuolosuhteet kuten pH on saatu optimaaliseksi.

Tulevassa toiminnassa ei ole suunniteltu käytettäväksi huonosti maatuvia jätejakeita kuten mineraalivillaa. Näilläkin materiaaleilla on havaittu olevan hyviä kasvua edistäviä ominaisuuksia ja niiden tutkiminen on ollut osa koetoimintaa. Testimäärät ovat olleet kuitenkin määrällisesti vähäisiä.

Hankkeen tavoite on metsittää käytöstä poistunut turvetuotantoalue. Hankkeessa valmistetaan jätemateriaalista lannoitevalmisteita, maanparannusaineita ja kasvualustoja käytöstä poistuneella turvetuotantoalueella. Valmistetut tuotteet parantavat käytöstä poistuneen turvetuotantoalueen kasvuolosuhteita, jotta alueelle istutettava puusto lähtee hyvin kasvuun.

Levitettävien seosten laatuvaatimukset mukailevat lannoitevalmistelaissa esitettyjä laatuvaatimuksia.

Mikäli alueella kokeillaan luvassa sallittuja jätejakeita, joiden soveltuvuudesta kasvuolosuhteiden parantamiseen ei ole varmuutta, toteutetaan tämä pienillä koealoilla, joista jäte olisi helposti poistettavissa, mikäli tutkimuksissa todetaan, ettei se sovellu ominaisuuksiensa vuoksi kasvuolosuhteiden parantamiseen.

Vesiä tarkkaillaan ympäristölupamääräysten mukaisesti 6 kertaa vuodessa. Sarkaojien väliin on suunniteltu jätettäväksi n. 1–2 m levyiset suojakaistat.

Koetoiminnassa on selvitetty kyseisen käytöstä poistuneen turvetuotantoalueen kasvua rajoittavia tekijöitä. Näitä tekijöitä kuvattu tarkemmin lisätyssä suunnitelmassa.

Ympäristölupahakemukseen on esitetty riskinarviointi, jossa on esitetty vaihtoehtoiset ratkaisut kyseiselle hankealueelle. Lisäksi riskiarviossa on tarkasteltu kyseisten menetelmien ympäristövaikutuksia.

Valmistelija ympäristötarkastaja Heidi Leppinen

Esittelijä Vs. Terveysvalvonnan johtaja

Päätösehdotus Ympäristöjaosto päättää muuttaa GRK Infra Oy:lle YMPJAOST 17.05.2022 § 15 annetun ympäristöluvan lupamääräykset 1 ja 13 kuulumaan alla olevan mukaisesti.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyn ja täydentävän suunnitelman mukaisesti, ellei seuraavista lupamääräyksistä muuta johdu. Muilta osin ympäristöjaoston päätös 17.05.2022 § 15 jää voimaan sellaisenaan.

Muistutus ja lausunnot sekä niistä annetut vastineet on otettu huomioon päätöksessä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla.

1. Toiminta-alueelle saa vastaanottaa toiminta-aikana ja siellä saa varastoida kerralla seuraavassa taulukossa esitetyt enimmäismäärät:

Materiaalit, joiden vastaanotto- ja käsittelymäärä on alle 20 000 tonnia vuodessa.

Materiaalit	Jätekoodi tai tuoteseloste	Keskimääräinen kokonaismäärä, tonnia/vuosi	Max varastointi määrä, tonnia	Max. kokonaismäärä t
Lannoitevalmisteet, kuten mädätysjäännös	Tuoteseloste	0-5000	2500	63 000
Maataloudessa, puutarhataloudessa ja metsätaloudessa syntyvät jätteet	02 01 06 02 01 07 02 01 03	0-1000	500	
Jätehuoltolaitoksissa ja jäteveden puhdistuksessa syntyvät jätteet	19 01 12 19 01 19 19 03 05 19 03 07 19 06 03 19 06 04 19 06 05 19 06 06 19 06 99 19 08 02 19 08 12 19 12 09 19 12 12	0-2500	1000	
Puutarha ja puistojätteet (biohajoavat jätteet)	20 02 01	0-500	2500	
Puu- ja paperiteollisuuden jätteet	03 01 01 03 01 05 03 03 01 03 03 05 03 03 09 03 03 10 03 03 11 03 03 99	0-5000	2500	
<i>Energiateollisuuden tuhkat ja kuonat</i>	10 01 01 10 01 03 10 01 05 10 01 15	0-10000	5000	
<i>Valimojätteet</i>	10 09 08 10 09 12 10 10 08	0-2000	1000	

	10 10 12			
Rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät jätteet	17 08 02 17 09 04	0-2000	1000	

Materiaalit, joiden vastaanotto- ja käsittelymäärä on alle 50 000 tonnia vuodessa.

Materiaalit	Jätekoodi tai tuoteseloste	Keskimääräinen narvio kokonaismäärästä, tonnia/vuosi	Max varastointi määrä t	Max. kokonaismäärä t
<i>Betonijäte ja betoniliete</i>	10 13 14	0-5000	2000	42 000
<i>Maa- ja kiviainekset, ylijäämaat</i>	17 05 04 17 05 06 17 05 08 20 02 02	0-5000	2000	

Maa-, puutarha- ja metsätalouden jätteiden, jätehuoltolaitoksissa ja jäteveden puhdistuksessa syntyvien jätteiden, puu- ja paperiteollisuuden jätteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä energiateollisuuden tuhkien ja kuonien yhteenlaskettu määrä ei saa vuosittain ylittää 20 000 t/a. Betonijätteen ja ylijäämämuiden yhteenlaskettu määrä ei saa ylittää vuosittain 50 000 t/a. Jätteiden varastointi kuuluu mukaan käsittelytoimintoihin.

Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole tässä ympäristöluvassa sallittu, on jäte viipymättä toimitettava laitokseen, jonka ympäristöluvassa kyseisen jätteen vastaanotto on hyväksytty tai jäte on palautettava sen haltijalle. Jos seurannassa todetaan, ettei jokin jätejäte sovellu hyödynnettäväksi tai sillä ei seurannan perusteella saavuteta toivottuja ominaisuuksia, tulee kyseisen jätteen käyttö lopettaa ja jätteet toimittaa vastaanottoon, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä niitä.

Sarkaojien viereen tulee jättää 2 metrin levyiset suojakaistat, joille ei käytetä jättemateriaalia.
(YSL 6, 58 §, Jätel 29 §, JäteA 22§)

Lupamääräyksessä 4 viitataan (YMPJAOST 17.05.2022 § 15), että *varastokenttien ja teiden rakenteissa sallitut jättemateriaalit on esitetty lupamääräyksessä 1 taulukossa kursivilla*. Varastokenttien ja teiden rakentamisessa sallittujen materiaalien osalta päätöstä ei muuteta, ainoastaan muutetaan vastaanotettavien jätteiden vuosittaista vastaanottomäärää ja kokonaismäärää.

13. Tuhkat on vastaanotettava ja varastoitava siten, ettei niiden varastointi aiheuta pohja- ja tai pintavesien pilaantumista tai pölyhaittaa naapurustolle. Ikäännytettyjä tuhkia, jotka täyttävät haitta-aineiden liukoisuuksien osalta ympäristöluvan mukaiset ja

riskinarvioinnin lähtötietoina olleet raja-arvot voidaan varastoida peittämättä turvepohjalla.

Tuhkien ikäännyttäminen tulee tehdä päällystetyllä varastointialueella, josta vedet saadaan kerättyä hallitusti talteen. Välivarastoinnin ennen hyödyntämistä tulee olla mahdollisimman lyhytaikaista.
(YSL 52 §)

Ratkaisun perustelut

Päätöksen perustelut

Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettu, mitä luonnon-suojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Asetetut lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, toimin-nasta ei aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa

- terveyshaittaa;
- merkittävää muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- ympäristönsuojelulain 16-18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuksien vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Lupamääräysten perustelut

Käsiteltävät jätteet, niiden määrät ja enimmäisvarastointimäärä perustuvat hakijan esittämiin tietoihin, joita on täsmennetty hakemuksen käsittelyn aikana. Muutosta on haettu, koska luvan ensimmäisen käsittelyn yhteydessä on toimitettu virheellinen taulukko hyödynnettävien jättejakeiden määrästä.

Sarkaojien väliin on määrätty jätettäväksi 2 metrin suojakaistat haitta-aineiden oja-vesiin kulkeutumisen ehkäisemiseksi.(Lupamääräys 1)

Lupamääräystä 13 on muutettu hakijan esityksen ja Pirkanmaan ELY-keskuksen launnon mukaisesti. Määräys on annettu jätteistä ympäristölle aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa yhtenevästi ympäristöjaoston päätöksen YMPJAOST 17.05.2022 § 15 kanssa. Alueella tapahtuva jätemateriaalien hyödyntäminen ja vastaanotto toiminta tulee saattaa loppuun 31.12.2032 mennessä. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uutta lupaa.

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa voimassa olevan ympäristöluvan (YMPJAOST 17.05.2022 § 15) lupamääräykset 1 ja 13. Muilta osin ympäristölupapäätös jää voimaan sellaisenaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-8, 11-12, 22, 27, 29, 34, 39-40, 42-44, 48-49, 52, 58-62, 83-90, 94, 170, 172, 190-191, 201 ja 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2-6 ja 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12-13, 15-17, 29, 72, 118-122, 141 §

Vna jätteistä (179/2012) 16 a, 20, 22 §, liite 4

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Sastamalan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (1.1.2021)

Ympäristölupamaksu ja sen perustelu

Jätteiden käsittelyä koskevan ympäristöluvan käsittelymaksu on 1680 euroa Sastamalan kaupungin yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveyslautakunnan 16.12.2020 § 143 hyväksymän maksutaksan 3 §:n mukaisesti.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaisesti Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sastamalan kaupungin internetsivuilla ja kuulutus Punkalaitumen kunnan ja Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalveluiden internetsivuilla. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien. Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 29.12.2022.

Pöytäkirjanote:

Luvan hakija

Muistutuksen tekijä

Sastamalan kaupunki

Punkalaitumen kunta

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä:

Ilmoitus niille, joille on ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti annettu lupahakemuksesta erikseen tieto tai jotka ovat tehneet muistutuksen tai esittäneet mielipiteen.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

ympäristötarkastaja Heidi Leppinen, p. 0400 805 432